**Oplegnotitie: Burgerberaad in de Gemeente Westerveld**
**Onderwerp:** Bespreking burgerberaad in de gemeenteraad
**Datum:** 25 oktober 2024

**Inleiding**
Een aantal adviseurs heeft in opdracht van de werkgroep Inwonersparticipatie een position paper opgesteld over het instrument Burgerberaad, waarin de ervaringen van andere gemeenten zijn samengevat en de mogelijkheden voor Westerveld zijn verkend. De adviseurs adviseren om de vierde generatie van participatiebeleid (burgerberaad) op te nemen als instrument in de participatieverordening. De raad wordt gevraagd om een uitspraak te doen op een aantal fundamentele en een aantal randvoorwaardelijke vragen.
In het presidium van 14 oktober 2024 is besloten om voorafgaand aan de behandeling van het burgerberaad in de politieke avond een aantal meer fundamentele en randvoorwaardelijke vragen te stellen. Bedoeling is dat fracties hun antwoorden hierop vooraf schriftelijk aanleveren (uiterlijk 7 november 12 uur). De behandeling van het onderwerp komt hierdoor beter tot zijn recht omdat fracties dan op dezelfde onderwerpen standpunten geven en discussiepunten zo in beeld komen. Bovendien kan de schriftelijke input worden betrokken bij een eventueel initiatief vanuit de raad na het debat.

**Fundamentele vragen voor de gemeenteraad:**

1. **Is een burgerberaad een passend instrument voor Westerveld?** Vindt u dat een burgerberaad een passend en wenselijk instrument voor Westerveld kan zijn? Wat kunnen we leren van andere plattelandsgemeenten die al ervaring hebben met burgerberaden?
   **Nee, GB vind dit niet een wenselijke toevoeging. Over sommige onderwerpen is het best wenselijk om soms deskundigheid in te roepen of omwonende te horen maar met een burgerberaad zal dit om dezelfde mensen gaan die steeds worden gevraagd naar input…..daar zijn wij te toegevoegde waarde niet helemaal van in.**
2. **Welk type onderwerpen zouden geschikt zijn voor een burgerberaad?** Zijn er maatschappelijke thema's in Westerveld die gebaat zijn bij een burgerberaad, zoals duurzaamheid, de leefbaarheid van de dorpen, of maatschappelijke voorzieningen? Welk type onderwerpen zouden expliciet niet geschikt zijn voor een burgerberaad? In de position paper worden randvoorwaarden die Utrecht hanteert bij de keuze van onderwerpen, zijn die ook herkenbaar voor Westerveld? Moet een burgerberaad alleen worden toegepast voor gemeente-brede thema's, of kan het ook op een andere schaal (bijvoorbeeld op het niveau van een dorp).
   Wij zijn echt geen voorstander van één groep. Elk onderwerp verdiend een goede participatie maar wel gericht op het onderwerp, betrokken en kennis.
3. **Hoe wordt omgegaan met mogelijke politieke gevoeligheden?** Bij het kiezen van onderwerpen en het vaststellen van mandaten is het belangrijk om rekening te houden met politieke gevoeligheden. Hoe voorkomen we dat het burgerberaad verzeild raakt

in polarisatie of het behandelen van onderwerpen met uitgesproken voor- en tegenstanders?

**De raadsleden kunnen per onderwerp ook hun achterban bevragen naar input en moeten hun verantwoording nemen voor hun gekozen rol. Waarom daarnaast dan nog een burgerberaad? Zeker met politieke onderwerpen is dit al lastig zat voor raadsleden. Laat staan burgers….gewoon niet doen zouden wij zeggen. En zeker niet in een gemeente met 26 kernen en geboren en getogen westervelders en net nieuwe inwoners. Elke kern/ dorp/ streek vraagt een eigen aanpak en dit is niet over één kam te scheren wat voor een burgerberaad lastig zal zijn en niet wenselijk ons inziens.**

4. **Wat is het gewenste mandaat voor een burgerberaad?** Moet het burgerberaad adviserende bevoegdheden hebben of directe invloed kunnen uitoefenen op beleid? De vraag is hoe bindend de uitkomsten van het beraad voor de gemeenteraad en het college zullen zijn.
   **Niet, geen burgerberaad (vaste groep mensen) naast de raad…..per onderwerp kijken naar een participatievorm wat wenselijk is voor dit onderwerp, dorp, omgeving etc.**
5. **Maatwerk of vaste regels en voorwaarden?** In een verordening kan het instrument Burgerberaad mogelijk worden gemaakt binnen een vastomlijnd kader. Er zijn meerdere varianten van een burgerberaad mogelijk. Is het wenselijk om één variant te kiezen voor Westerveld, of kan dit per onderwerp bepaald worden?
   **Niet, geen burgerberaad (vaste groep mensen) naast de raad…..per onderwerp kijken naar een participatievorm wat wenselijk is voor dit onderwerp, dorp, omgeving etc.**

**Vragen voor het bepalen van de randvoorwaarden:**

1. **Wat zijn de financiële en organisatorische kaders?** Het organiseren van een burgerberaad vergt financiële middelen en ambtelijke capaciteit. Bij de beslissing om een burgerberaad in te zetten moet de raad bepalen Moet de raad per burgerberaad bepalen of er voldoende capaciteit beschikbaar is om het burgerberaad te ondersteunen en wat de maximale kosten mogen zijn?
   **Niet, geen burgerberaad (vaste groep mensen) naast de raad…..per onderwerp kijken naar een participatievorm wat wenselijk is voor dit onderwerp, dorp, omgeving etc.**

2. **Hoe wordt gewaarborgd dat de samenstelling van het burgerberaad voldoende representatief is?** Moeten er vooraf randvoorwaarden worden gesteld aan de samenstelling en wijze van selectie? Het is belangrijk om een representatieve afspiegeling van de bevolking samen te stellen door middel van gewogen loting. Welke kenmerken, zoals leeftijd, geslacht en achtergrond, moeten worden meegenomen in de selectiecriteria? Wordt dit per onderwerp beoordeeld of moet er een vaste regel zijn?
   **Niet, geen burgerberaad (vaste groep mensen) naast de raad…..per onderwerp kijken naar een participatievorm wat wenselijk is voor dit onderwerp, dorp, omgeving etc.**

3. **Welke ondersteuning krijgen de deelnemers?** Worden deelnemers vergoed voor hun tijd en inzet? En welke voorzieningen worden geboden, zoals kinderopvang,

reiskostenvergoeding of ondersteuning voor mensen met een beperking, om deelname voor iedereen mogelijk te maken?

**Niet, geen burgerberaad (vaste groep mensen) naast de raad…..per onderwerp kijken naar een participatievorm wat wenselijk is voor dit onderwerp, dorp, omgeving etc.**

4. **Hoe waarborgen we transparantie tijdens en na het proces?** Welke stappen worden ondernomen om het proces transparant te houden? Moet het beraad openbaar toegankelijk zijn, worden de vergaderingen gepubliceerd, en hoe worden de uitkomsten en adviezen gepresenteerd aan de raad en de inwoners?

   **Niet, geen burgerberaad (vaste groep mensen) naast de raad…..per onderwerp kijken naar een participatievorm wat wenselijk is voor dit onderwerp, dorp, omgeving etc.**

5. **Wat is de rol van de gemeenteraad?** Welke rol heeft de gemeenteraad bij het kiezen voor een burgerberaad? Welke rol heeft de gemeenteraad tijdens het burgerberaad? Hoe moet de raad omgaan met de aanbevelingen van het burgerberaad? Moet de raad zich vooraf committeren aan bepaalde uitkomsten, of blijft de uiteindelijke beslissing altijd bij de raad? Hoe wordt het besluitvormingsproces transparant voor de deelnemers en het publiek?

   **Niet, geen burgerberaad (vaste groep mensen) naast de raad…..per onderwerp kijken naar een participatievorm wat wenselijk is voor dit onderwerp, dorp, omgeving etc.**